EUROPOS PARLAMENTAS 2009 - 2014

Plenarinio posėdžio dokumentas

A7-0008/2010

2.2.2010

*

PRANEŠIMAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 2006/112/EB nuostatas dėl atvirkštinio apmokestinimo sistemos neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama
(COM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS))

Ekonomikos ir pinigų politikos komitetas

Pranešėjas: David Casa

Procedūrų sutartiniai ženklai

*	Konsultavimosi procedūra *balsavusių narių balsų dauguma*
**I	Bendradarbiavimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
**II	Bendradarbiavimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***	Pritarimo procedūra *visų Parlamento narių balsų dauguma, išskyrus EB sutarties 105, 107, 161 ir 300 straipsniuose bei ES sutarties 7 straipsnyje numatytus atvejus*
***I	Bendro sprendimo procedūra (pirmasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma*
***II	Bendro sprendimo procedūra (antrasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendrajai pozicijai* *visų Parlamento narių balsų dauguma atmetama arba taisoma bendroji pozicija*
***III	Bendro sprendimo procedūra (trečiasis svarstymas) *balsavusių narių balsų dauguma pritariama bendram tekstui*

(Procedūra pasirenkama atsižvelgiant į Komisijos pasiūlytą teisinį pagrindą.)

Teisės akto pakeitimai

Parlamento pakeitimų tekstas paryškinamas ***pusjuodžiu kursyvu***. Iš dalies keičiančiuose aktuose esamos nuostatos tekstas, kurio Komisija nepakeitė, bet nori keisti Parlamentas, paryškinamas pusjuodžiu šriftu.
Parlamento išbrauktos šio teksto dalys žymimos laužtiniais skliaustais: […].
Paryškinimas *paprastu kursyvu* parodo atitinkamiems skyriams tas teisės akto projekto vietas, kurias siūloma taisyti rengiant galutinį tekstą (pvz., tekste tam tikra kalba paliktas akivaizdžias klaidas ar praleistas vietas). Pasiūlytiems tokio pobūdžio pataisymams reikalingas atitinkamų skyrių sutikimas.

TURINYS

Psl.

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS.....5

AIŠKINAMOJI DALIS.....13

PROCEDŪRA.....18

EUROPOS PARLAMENTO TEISĖKŪROS REZOLIUCIJOS PROJEKTAS

dėl pasiūlymo dėl Tarybos direktyvos, iš dalies keičiančios Direktyvos 2006/112/EB nuostatas dėl atvirkštinio apmokestinimo sistemos neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama (COM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS))

(Speciali teisėkūros procedūra: konsultavimasis)

Europos Parlamentas,

– atsižvelgdamas į Komisijos pasiūlymą Tarybai (COM(2009)0511),

– atsižvelgdamas į EB sutarties 93 straipsnį, pagal kurį Taryba kreipėsi į Parlamentą dėl konsultacijos (C7-0210/2009),

– atsižvelgdamas į Komisijos komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai, pavadintą „Lisabonos sutarties įsigaliojimo poveikis šiuo metu vykdomoms tarpinstitucinėms sprendimų priėmimo procedūroms“ (COM(2009)0665),

– atsižvelgdamas į Sutarties dėl ES veikimo 113 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnį,

– atsižvelgdamas į Ekonomikos ir pinigų politikos komiteto pranešimą (A7-0008/2010),

1. pritaria Komisijos pasiūlymui su pakeitimais;

2. ragina Komisiją pagal Sutarties dėl ES veikimo 293 straipsnio 2 dalį atitinkamai pakeisti savo pasiūlymą;

3. ragina Tarybą pranešti Parlamentui, jei ji ketina nukrypti nuo teksto, kuriam pritarė Parlamentas;

4. ragina Tarybą dar kartą konsultuotis su Parlamentu, jei ji ketina iš esmės keisti Komisijos pasiūlymą;

5. paveda Pirmininkui perduoti Parlamento poziciją Tarybai, Komisijai ir valstybių narių parlamentams.

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
4 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(4) Į iš anksto parengtą sąrašą, iš kurio	(4) Į iš anksto parengtą sąrašą, iš kurio

valstybės narės galėtų rinktis prekes ir paslaugas, reikėtų įtraukti tik tas prekes ir paslaugas, kurias tiekiant (teikiant), remiantis nesena patirtimi, gali būti sukčiaujama. Siekiant užtikrinti, kad nustatyta sistema būtų veiksmingai įvertinta, o jos poveikis atidžiai stebimas, svarbu ***apriboti valstybių narių galimybę*** rinktis.	valstybės narės galėtų rinktis prekes ir paslaugas, reikėtų įtraukti tik tas prekes ir paslaugas, kurias tiekiant (teikiant), remiantis nesena patirtimi, gali būti sukčiaujama. Siekiant užtikrinti, kad nustatyta sistema būtų veiksmingai įvertinta, o jos poveikis atidžiai stebimas, svarbu***, kad valstybės narės galėtų*** rinktis ***tik tas prekes ir paslaugas, kurios nurodytos šiame iš anksto parengtame sąraše***.

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
4 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(4a) Valstybės narės, rinkdamosi prekes ir paslaugas, kurioms bus taikoma minėta sistema, turėtų pasirinkti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimus ir ne daugiau kaip dvi kategorijas, išvardytas VI A priedo A dalyje.

Pagrindimas

Kai valstybės narės nusprendžia taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą, jos privalo įtraukti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimus, kadangi nuo 2013 m. dauguma leidimų bus parduodami aukcione. Dėl didesnio parduodamų leidimų kiekio gerokai didėja galimi nuostoliai sukčiavimo atvejais. Kadangi neaiškus atvirkštinio apmokestinimo sistemos poveikis kitoms prekybos sritims ir nesąžiningos veiklos perkėlimui į kitas valstybes nares, pagrįsta leisti rinktis ne daugiau kaip dvi kategorijas.

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(7) Siekiant skaidriai įvertinti, kokį poveikį taikoma sistema daro nesąžiningai veiklai, rengdamos vertinimo ataskaitas valstybės narės turėtų remtis iš anksto ***pačių***	(7) Siekiant skaidriai įvertinti, kokį poveikį taikoma sistema daro nesąžiningai veiklai, rengdamos vertinimo ataskaitas valstybės narės turėtų remtis iš anksto nustatytais

nustatytais kriterijais. Atliekant tokį vertinimą reikėtų aiškiai įvertinti sukčiavimo mastą prieš pradedant taikyti sistemą ir pradėjus ją taikyti, taip pat visus nesąžiningos veiklos tendencijų pokyčius, įskaitant kitų prekių ir paslaugų tiekimą (teikimą), prekių ar paslaugų tiekimą (teikimą) mažmeninės prekybos lygiu ir *prekių ar paslaugų tiekimą (teikimą)* kitose valstybėse narėse.	kriterijais. ***Siekiant užtikrinti vienodą taikymą, Komisijai turėtų būti suteikti įgaliojimai, remiantis valstybių narių pateikta informacija ir atsižvelgiant į PVM komiteto rekomendacijas, patvirtinti priemones, skirtas nustatyti vertinimo kriterijus, kuriuos taikys valstybės narės įvertindamos, kokį poveikį taikoma atvirkštinio apmokestinimo sistema daro nesąžiningai veiklai. Tokius kriterijus iki 2010 m. birželio 30 d. turėtų nustatyti Komisija.*** Atliekant tokį vertinimą reikėtų aiškiai įvertinti sukčiavimo mastą prieš pradedant taikyti sistemą ir pradėjus ją taikyti, taip pat visus nesąžiningos veiklos tendencijų pokyčius, įskaitant kitų prekių ir paslaugų tiekimą (teikimą), prekių ar paslaugų tiekimą (teikimą) mažmeninės prekybos lygiu ir kitose valstybėse narėse.

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
8 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
(8) Be to, ataskaitoje reikėtų įvertinti *apmokestinamųjų asmenų* reikalavimų *laikymosi išlaidas* ir valstybių narių įgyvendinimo išlaidas, tarp jų kontrolės ir audito išlaidas.	(8) Be to, ataskaitoje reikėtų įvertinti *išlaidas, kurių patiria* reikalavimų *besilaikantys apmokestinamieji asmenys,* ir valstybių narių įgyvendinimo išlaidas, tarp jų kontrolės ir audito išlaidas***, bei galimus PVM įplaukų pokyčius, susijusius su sistemos taikymu VI A priede išvardytoms prekėms ir paslaugoms, kurias pasirenka atitinkamos valstybės narės, nusprendusios taikyti sistemą***.

Pagrindimas

Siekiant proporcingumo ataskaitoje turėtų būti išnagrinėtas ne tik papildomų išlaidų dydis, bet ir tikėtinų su įgyvendinimu susijusių papildomų PVM įplaukų atitikimas susijusioms sąnaudoms.

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
8 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	(8a) Iki 2014 m. liepos mėn. Komisija, remdamasi valstybių narių vertinimo ataskaitomis, turėtų pateikti Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą su atitinkamais pasiūlymais, kuriame būtų įvertintas bendras sistemos taikymo priemonės veiksmingumas ir našumas, taip pat priemonės taikymo sąnaudų ir naudos santykis, siekiant iš naujo įvertinti, ar derėtų pratęsti priemonės taikymą arba išplėsti jos taikymo sritį.

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 1 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
1. Valstybės narės gali iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne trumpiau kaip dvejus metus nustatyti ir taikyti sistemą, pagal kurią už VI A priede išvardytų kategorijų prekes ir paslaugas mokėtiną PVM moka asmuo, kuriam tos prekės ir paslaugos yra tiekiamos (teikiamos).	1. Valstybės narės gali iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne trumpiau kaip dvejus metus nustatyti ir taikyti sistemą, pagal kurią už VI A priede išvardytų kategorijų prekes ir paslaugas mokėtiną PVM moka ***apmokestinamasis*** asmuo, kuriam tos prekės ir paslaugos yra tiekiamos (teikiamos).

Pagrindimas

Šį mokestį visais atvejais turi būti mokėti ne galutinis vartotojas, o paskutinis prekybininkas prekybos grandinėje.

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 1 dalies 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
Valstybės narės ***gali rinktis tik trijų VI A priede išvardytų kategorijų*** prekes ir paslaugas, kurioms ***taikys minėtą sistemą, o iš tų kategorijų*** ne daugiau kaip dvi ***turi būti*** prekių ***kategorijos***.	Valstybės narės***, rinkdamosi*** prekes ir paslaugas, kurioms ***bus taikoma ši sistema, pasirenka šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimus ir*** ne daugiau kaip dvi prekių ***kategorijas, išvardytas VI A priedo A dalyje***.

Pagrindimas

Kai valstybės narės nusprendžia taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą, jos privalo įtraukti šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimus, kadangi nuo 2013 m. dauguma leidimų bus parduodami aukcione. Dėl didesnio parduodamų leidimų kiekio gerokai didėja galimi nuostoliai sukčiavimo atvejais. Kadangi neaiškus atvirkštinio apmokestinimo sistemos poveikis kitoms prekybos sritims ir nesąžiningos veiklos perkėlimui į kitas valstybes nares, pagrįsta leisti rinktis ne daugiau kaip dvi kategorijas.

Pakeitimas 8

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
b) nustato tinkamas ir veiksmingas atskaitomybės prievoles kiekvienam apmokestinamajam asmeniui, tiekiančiam (teikiančiam) prekes ar paslaugas, kurioms taikoma ta sistema, kad kiekvieno sandorio atveju būtų galima identifikuoti tą apmokestinamąjį asmenį ir prekes ar paslaugas įsigyjantį apmokestinamąjį asmenį, tiekiamų (teikiamų) prekių ar paslaugų rūšį, taip pat mokestinį laikotarpį ir prekių ar paslaugų vertę.	b) nustato tinkamas ir veiksmingas atskaitomybės prievoles kiekvienam apmokestinamajam asmeniui, tiekiančiam (teikiančiam) prekes ar paslaugas, kurioms taikoma ta sistema, kad ***periodiškai*** kiekvieno sandorio atveju ***arba visų sandorių mastu*** būtų galima identifikuoti tą apmokestinamąjį asmenį ir prekes ar paslaugas įsigyjantį apmokestinamąjį asmenį, tiekiamų (teikiamų) prekių ar paslaugų rūšį, taip pat mokestinį laikotarpį ir prekių ar paslaugų vertę.

Pagrindimas

Siekiant sumažinti sukčiavimo galimybę, ataskaitas reikia pateikti per pagrįstos trukmės laikotarpį, kad valdžios institucijos turėtų galimybę prižiūrėti prekių ir paslaugų judėjimą. Siekiant sumažinti naštą verslui, derėtų leisti nustatyti tiekėjų prievolę atsiskaityti už visus sandorius kartu.

Pakeitimas 9

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
c) kiekvienam apmokestinamajam asmeniui, įsigyjančiam prekes ar paslaugas, kurioms taikoma ta sistema, nustato sandorių lygmens arba bendrą atskaitomybės prievolę, kad būtų galima patikrinti, ar jo pateikta informacija atitinka tiekėjo pateiktą informaciją;	c) kiekvienam apmokestinamajam asmeniui, įsigyjančiam prekes ar paslaugas, kurioms taikoma ta sistema, nustato ***periodinės*** sandorių lygmens arba bendrą atskaitomybės prievolę, kad būtų galima patikrinti, ar jo pateikta informacija atitinka tiekėjo pateiktą informaciją;

Pagrindimas

Siekiant sumažinti sukčiavimo galimybę, ataskaitas reikia pateikti per pagrįstos trukmės laikotarpį, kad valdžios institucijos turėtų galimybę prižiūrėti prekių ir paslaugų judėjimą.

Pakeitimas 10

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 2 dalies d punktas

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
d) nustato tinkamas ir veiksmingas kontrolės priemones, skirtas stebėti ir *švelninti dabartinių formų* sukčiavimą, taip pat užkirsti kelią naujai nesąžiningai veiklai, *kai ji susijusi* su kitomis prekėmis ar paslaugomis*, vykdoma* mažmeninės prekybos lygiu ar kitose valstybėse narėse.	d) nustato tinkamas ir veiksmingas kontrolės priemones, ***taikomas kartu su nepranešant iš anksto jau vykdomais patikrinimais ir*** skirtas stebėti ir *mažinti šiuo metu paplitusį įvairaus pobūdžio* sukčiavimą, taip pat užkirsti kelią naujai nesąžiningai veiklai, *susijusiai* su kitomis prekėmis ar paslaugomis *ir vykdomai* mažmeninės prekybos lygiu ar kitose

valstybėse narėse.

Pagrindimas

Turi būti apsvarstyta galimybė nepranešant iš anksto vykdyti patikrinimus, nes jų netikėtumas naudingas atskleidžiant naują sukčiavimo veiklą.

Pakeitimas 11

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 2 a dalis (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	2a. Valstybė narė, nusprendusi nustatyti 1 dalyje numatytą sistemą, kiekvienam apmokestinamajam asmeniui, įsigyjančiam prekes ar paslaugas, kurioms taikoma ta sistema, gali nustatyti prievolę teikti konkrečiais duomenimis pagrįstas ataskaitas, kad būtų galima išsiaiškinti, ar šios prekės ir paslaugos naudojamos įprastai verslo tikslais, ar kitais tikslais.

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 3 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	3a. Vertinimo kriterijus, nurodytus 3 dalies b punkte, po konsultacijų su PVM komitetu ir remdamasi valstybių narių pateikta informacija nustato Komisija .

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 4 dalies f a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	fa) galimus PVM įplaukų pokyčius, susijusius su sistemos taikymu VI A priede išvardytoms prekėms ir paslaugoms, kurias pasirenka atitinkamos valstybės narės, nusprendusios taikyti sistemą.

Pagrindimas

Siekiant proporcingumo ataskaitoje turėtų būti išnagrinėtas ne tik papildomų išlaidų dydis, bet ir tikėtinų su įgyvendinimu susijusių papildomų PVM įplaukų atitikimas susijusioms sąnaudoms. Taigi valstybės narės turėtų pateikti atitinkamus duomenis apie galimus PVM įplaukų pokyčius taikymo laikotarpiu.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl direktyvos – iš dalies keičiantis aktas
1 straipsnio 1 punktas
Direktyva 2006/112/EB
199a straipsnio 4 a dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas	*Pakeitimas*
	4a. Iki 2014 m. liepos 1 d. Komisija, remdamasi 4 dalyje nurodytomis valstybių narių ataskaitomis, pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai pranešimą su atitinkamais pasiūlymais, kuriame įvertinamas bendras sistemos taikymo priemonės veiksmingumas ir našumas, taip pat priemonės taikymo sąnaudų ir naudos santykis, siekiant iš naujo įvertinti, ar derėtų pratęsti priemonės taikymą arba išplėsti jos taikymo sritį.

AIŠKINAMOJI DALIS

1. Bendrosios aplinkybės

Direktyvos, iš dalies keičiančios 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB („PVM direktyvą“), pasiūlymo tikslas – leisti laikantis tam tikrų sąlygų ir normų laikinai taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą, siekiant kovoti su specifinėmis sukčiavimo PVM srityje formomis, pvz., „dingusio prekiautojo“ sukčiavimu arba „karuseliniu" sukčiavimu.

Idėja įgyvendinti bandomąjį projektą, kurį vykdant valstybės narės galėtų nustatyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą, atsirado Taryboje 2007 m. Komisija 2008 m. atliko analizę. Tačiau Taryba nesugebėjo patvirtinti jokių išvadų. Europos Parlamentas 2008 m. rugsėjo 2 d. savo rezoliucijoje dėl suderintos kovos su mokestiniu sukčiavimu gerinimo strategijos (2008/2033(INI)) taip pat aptarė atvirkštinio apmokestinimo sistemą kaip vieną iš kovos su sukčiavimu PVM srityje alternatyvų, tačiau jis buvo atsargus svarstydamas šį klausimą.

Šiuo metu vienai valstybei narei leista iki 2011 m. balandžio 30 d. taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą konkrečioms prekėms, pvz., mobiliesiems telefonams ir integrinių grandynų prietaisams. Įgyvendinus naująjį pasiūlymą šią galimybę turės visos valstybės narės (taip pat laikinai ir tam tikriems sektoriams).

2. „Dingusio prekiautojo“ sukčiavimas ir„karuselinis" sukčiavimas

Su PVM susijęs sukčiavimas yra esminė problema, turinti poveikį valstybių narių pajamoms ir teisingam vidaus rinkos veikimui. Plačiai paplitusi ir itin sunki šio sukčiavimo forma yra su PVM susijęs „dingusio prekiautojo“ sukčiavimas ir jo sunkiausia forma – vadinamasis karuselinis sukčiavimas.

„Karuselinis“ sukčiavimas įprastai organizuojamas, kai prekės yra menko svorio ir didelės pridėtinės vertės. Tačiau pastaruoju metu, anot Komisijos, keletoje valstybių narių buvo nustatyti įtariami sukčiavimo atvejai, susiję su prekyba šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimais.

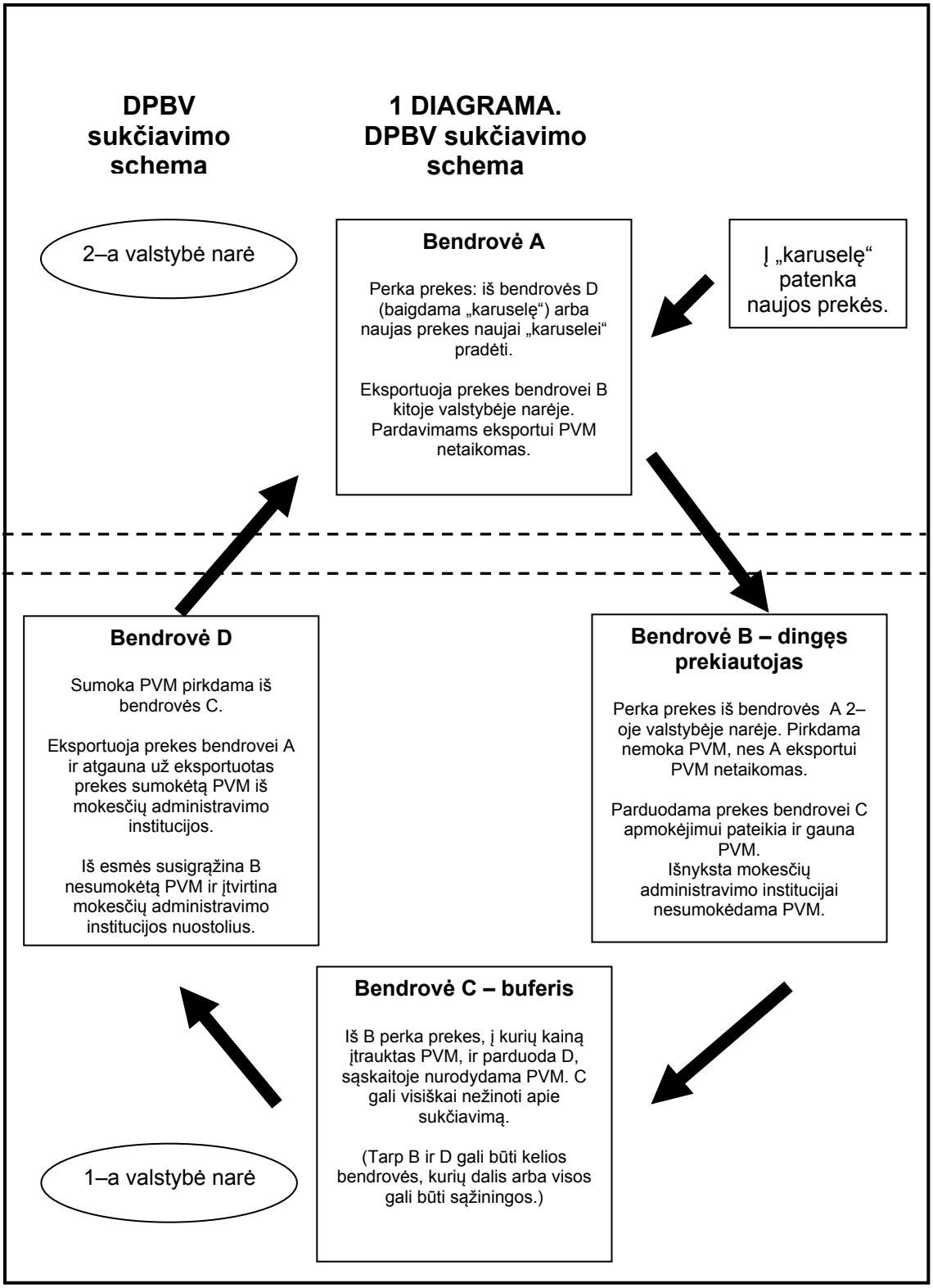
Tradicinėje PVM sistemoje, kai šalies viduje vykdoma verslo subjektų tarpusavio prekyba (angl. B2B), tiekėjas PVM pateikia kliento apmokėjimui ir vėliau šį PVM sumoka į iždą. Klientas šiuo atveju gali šią PVM sumą („pirkimo PVM“) atgauti iš iždo. Iš esmės PVM našta tenka galutiniam vartotojui, kadangi būdamas neapmokestinamu asmeniu jis negali iš iždo atgauti pirkimo PVM. Tačiau vykdant verslo subjektų tarpusavio prekyba Bendrijos viduje, vadovaujantis pereinamojo laikotarpio PVM sistema, tiekėjas nemoka PVM, todėl iš vienos valstybės narės į kitą valstybę narę judančioms prekėms PVM netaikomas.

Vykdant „dingusio prekiautojo“ sukčiavimą, Bendrijos viduje prekiaujantis tiekėjas PVM įtraukia į savo kliento sąskaitą ir iš jį gavęs vėliau "dingsta“ nesumokėjęs PVM į iždą. Jei atliekant eilę sandorių tos pačios prekės keletą kartų juda tarp valstybių narių, o „dingęs prekiautojas“ kiekvieną kartą pateikia PVM apmokėjimui, tačiau nesumoka savo PVM į iždą,

iždas gali keletą kartų netekti vienai prekei nustatytos mokesčio sumos. Todėl tokiam sukčiavimui naudojamas terminas „karuselė“.

Sukčiavimo mechanizmas gali būti aprašytas toliau pateikiamu supaprastintu modeliu. Bendrovė B įsigyja prekių iš bendrovės A, kuri įsteigta ne toje valstybėje narėje, kurioje įsteigta bendrovė B, o kitoje valstybėje narėje. Vadovaujantis taikytinomis taisyklėms, bendrovė B savo tiekėjui (bendrovei A) PVM nemoka. Vėliau bendrovė B parduoda prekes šalies viduje, už kurias ji savo klientui (bendrovei D) pateikia apmokėti PVM. Tačiau bendrovė B nemoka PVM į iždą ir išnyksta („dingęs prekiautojas“). Klientas (bendrovė D) kreipiasi dėl to, kad būtų grąžintas PVM, jos sumokėtas bendrovei B. Taigi finansinius nuostolius patiria iždas, turintis grąžinti klientui (bendrovei D) PVM sumą, kurios iždas iš tiekėjo (bendrovės B) niekada negavo. Vėliau bendrovė C gali nurodyti Bendrijos viduje pardavusi PVM neapmokestinamas prekes bendrovei A, o bendrovė A savo ruožtu gali Bendrijos viduje parduoti PVM neapmokestinamas prekes bendrovei B ir sukčiavimo ratas pakartojamas („karuselinis sukčiavimas“).

„Karuselinio“ sukčiavimo veikimą demonstruojanti schema:

Yra konkretūs skaičiai, rodantys „dingusio prekiautojo“ sukčiavimo ir „karuselinio“ sukčiavimo mastą PVM sukčiavimo kontekste. Jungtinės Karalystės vertinimu, „dingusio prekiautojo“ sukčiavimas ir „karuselinis“ sukčiavimas sudaro 16–24 proc. viso PVM sukčiavimo.

Vertinant šiuos skaičius svarbu atsižvelgti į bendrą padėtį, susijusią su nesurenkamu PVM. Komisija neseniai viešai paskelbė tyrimo rezultatus, pagal kuriuos 2000–2006 m. nesurinktas PVM sudarė 90–113 milijardų eurų. 2006 m. tai sudarė 12 proc. teorinės mokėtinos PVM sumos, nors yra didelių skirtumų tarp šalių.

3. „Karuselinio“ sukčiavimo keliamos ypatingos grėsmės taikant Europos Sąjungos Prekybos taršos leidimais sistemą (PTLS)

Pagal PTLS vien elektroniniu būdu vykdoma leidimų prekyba tarp apmokestinamų asmenų laikoma paslaugų teikimu ir iš esmės apmokestinama pirkėjo įsisteigimo valstybėje. Prekiautojai perka CO_2 išmetimo leidimus iš kitų valstybių narių subjektų, neapmokestinamų PVM, ir vėliau parduoda įmonėms savo valstybėje narėje nustatydamos kaina, į kurią įtrauktas PVM. „Dingę prekiautojai“ į iždą PVM nemoka. Atsižvelgiant į šias aplinkybes ir toliau aptariamą grafiką, pagal kurį dauguma sandorių įvyks nuo 2013 m., gali kilti abejonių dėl tinkamo PTLS veikimo. Dėl šios priežasties Komisija siūlo veikti nedelsiant ir įtraukti leidimus į prekių ir paslaugų, kurioms galėtų būti taikoma nacionalinė atvirkštinio apmokestinimo sistema, sąrašą.

Šiuo metu (iki 2012 m.) pagal PTLS apie 90–95 proc. leidimų nacionalinės vyriausybės skiria pagrindiniams teršėjams. 5–10 proc. leidimų parduodami aukcionuose pagal Kioto prekybos sistemą. Nuo 2013 m. dauguma leidimų bus parduodami aukcione. PTLS subjektai gali perduoti arba parduoti savo leidimus keliais būdais, pvz.:
- privačiai, perkeldami leidimus tarp vienos bendrovės subjektų ir tarp valstybių;
- viešai, naudodami tarpininką, kuris privačiai suveda pirkėjus ir pardavėjus:
- prekiaudami neatidėliotinų atsiskaitymų rinkoje vienoje iš Europos klimato kaitos biržų.

Todėl, kol nėra visiškai išvystytos prekybos CO_2 išmetimo leidimais rinkos, būtina skubiai reaguoti į sukčiavimo pavojų.

4. Komisijos pasiūlymas

Šiame pasiūlyme valstybėms narėms leidžiama iki 2014 m. gruodžio 31 d. ne trumpiau kaip dvejiems metams nustatyti ir taikyti atvirkštinio apmokestinimo sistemą prekybai nurodytų kategorijų prekėmis ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimais. Taikant atvirkštinio apmokestinimo sistemą, PVM mokėtoju įregistruota įmonė parduodama prekes kitai PVM mokėtoju įregistruotai įmonei gali į sąskaitą neįtraukti PVM. Mokestį surenka įmonė, kuri parduoda produktą galutiniam vartotojui arba įmonei, kuri neįregistruota PVM mokėtoju. Visa už produktą mokėtino mokesčio suma sutelkiama paskutiniam prekiautojui. Jei klientas nemoka PVM, jis negali kreiptis dėl jo grąžinimo, todėl dingsta „karuselinio“ sukčiavimo galimybė.

Pasiūlyme numatyta, kad sistema gali būti taikoma tik trijų kategorijų prekėms ir paslaugoms, iš jų daugiausiai dvi gali priklausyti prekių kategorijai. Prieš taikydamos atvirkštinio apmokestinimo sistemą valstybės narės privalo nustatyti ir įgyvendinti priemones (įskaitant

visų apmokestinamų asmenų prievolę teikti ataskaitas), kurias taikant užtikrinama, kad vėliau būtų vykdoma veikla, susijusi su atvirkštinio apmokestinimo sistema, stebima sukčiavimo veikla ir užkertamas jai kelias bei sudaromos galimybės tinkamai įvertinti šios sistemos taikymo rezultatus. Valstybės narės privalo informuoti Komisiją apie šias priemones ir teikti jai pranešimus dėl sistemos bendro veiksmingumo ir našumo.

5. Pranešėjo vertinimai

Pranešėjas palaiko Komisijos pasiūlymą. Tačiau pranešėjas mano, kad kai kurie pasiūlymo elementai turėtų būti pakeisti toliau nurodytu būdu.

- Turi būti paaiškinta, kad neprivalomoji atvirkštinio apmokestinimo sistema bus taikoma tik verslo subjektų tarpusavio santykiams, susijusiems su apmokestinamais asmenimis.

- Nustatant prekes ir paslaugas, kurioms ši sistema taikytina, jei valstybė narės nuspręstų pasinaudoti šia galimybe, šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo leidimų atvirkštinis apmokestinimas turėtų būti privalomas, nes šioje srityje itin svarbūs skubūs ir valstybių narių tarpusavyje suderinti veiksmai.

- Nustatant apmokestinamų asmenų prievolę teikti ataskaitas, siekiant kuo labiau sumažinti administracinę naštą verslui, valstybės narės turėtų turėti galimybę reikalauti atsiskaityti už kiekvieną sandorį atskirai arba už visus sandorius kartu. Be to, siekdamas, kad Komisijos gaunama informacija būtų palyginama ir įvertinama, pranešėjas siūlo, kad valstybės narės, nustatydamos vertinimo kriterijus, kurie bus naudojami sistemos našumui ir jos galimam poveikiui nesąžiningos veiklos raidai įvertinti, turėtų konsultuotis su PVM komitetu,

- Be to, Komisija turėtų iki 2014 m. liepos mėn. Europos Parlamentui ir Tarybai pateikti pranešimą dėl atvirkštinio apmokestinimo sistemos taikymo veiksmingumo ir našumo.

Pateikdamas šiuos pasiūlymus pranešėjas nori didinti PTLS leidimų saugumą nuo sukčių ir sumažinti sąžiningoms įmonėms tenkančią administracinę naštą. Pranešėjas taip pat mano, kad Parlamentas turėtų būti visapusiškai informuotas apie šio laikino atvirkštinio apmokestinimo sistemos įgyvendinimo rezultatus.

PROCEDŪRA

Pavadinimas	Neprivalomas ir laikinas atvirkštinio apmokestinimo sistemos taikymas tam tikroms prekėms ir paslaugoms, kurias tiekiant (teikiant) gali būti sukčiaujama (Direktyvos 2006/112/EB dalinis keitimas)
Nuorodos	KOM(2009)0511 – C7-0210/2009 – 2009/0139(CNS)
Konsultacijos su EP data	6.10.2009
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ECON 7.10.2009
Pranešėjas(-ai) Paskyrimo data	David Casa 20.10.2009
Svarstymas komitete	2.12.2009 21.1.2010
Priėmimo data	27.1.2010
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 43 –: 0 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Burkhard Balz, Sharon Bowles, Udo Bullmann, Pascal Canfin, Nikolaos Chountis, George Sabin Cutaş, Rachida Dati, Leonardo Domenici, Derk Jan Eppink, Markus Ferber, Elisa Ferreira, Vicky Ford, José Manuel García-Margallo y Marfil, Jean-Paul Gauzès, Sylvie Goulard, Enikő Győri, Liem Hoang Ngoc, Eva Joly, Othmar Karas, Wolf Klinz, Jürgen Klute, Werner Langen, Astrid Lulling, Arlene McCarthy, Íñigo Méndez de Vigo, Ivari Padar, Alfredo Pallone, Antolín Sánchez Presedo, Olle Schmidt, Edward Scicluna, Peter Simon, Peter Skinner, Theodor Dumitru Stolojan, Ivo Strejček, Kay Swinburne, Marianne Thyssen, Ramon Tremosa i Balcells
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavęs (-ę) pavaduojantis (-ys) narys (-iai)	Marta Andreasen, Sophie Briard Auconie, David Casa, Danuta Jazłowiecka, Arturs Krišjānis Kariņš, Philippe Lamberts, Thomas Mann
Pateikimo data	2.2.2010